

CARASUL JURIDIC

REVISTĂ PENTRU PROMOVAREA DREPTULUI ȘI JUSTIȚIEI, ÎN JUDEȚUL CARAȘ

Apare odată pe lună la 15, afară de August și Septembrie, sub conducerea d-lor

OCTAVIAN TĂNĂSESCU

Dr. NICOLAE HUBIAN

PREȘEDINTE. SC. II. TRIBUNALUL CARAȘ

DECANUL BAROULUI AVOCAȚILOR DIN JUD. CARAȘ

Dr. N. IANOVICH, avocat
REDACTOR-RĂSPUNZĂTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BAROUL AVOCAȚILOR LOCALUL TRIB. CARAȘ
ORAVIȚA.

Dr. GH. STOICU, avocat
SECRETAR DE REDACȚIE

PROPRIETATEA D-LOR AVOCAȚII: Dr. EMANUEL CIULEI; GH. CORNEANU; Dr. NICOLAE HUBIAN; Dr. NICOLAE IANOVICH; Dr. SIGISMUND KALKBRENNER; Dr. ION NEDELCU; Dr. ION OGRIN; Dr. MAX. RADOVAN; Dr. BELA SZABO; Dr. IOSIF SZABO; Dr. ENRIC SPÄRGER; Dr. GHEORGHE STOICU.
ADMINISTRATOR-DELEGAT: Dr. EMANUEL CIULEI, AVOCAT.

COLABORATORII PRINCIPALI:

EUGEN CHIOVSKI,
JUDECĂTOR,
Judecătoria rurală Moldova-Nouă.

EUGEN DABIJA
PREȘEDINTE DE TRIBUNAL
Judecătorul șef al Judecătoriei rurale Bozovici.

LUCIAN IANCULESCU
JUDECĂTOR DE ȘEDINȚĂ,
Tribunalul Caraș.

TRAIAN MANOLESCU
JUDECĂTOR DE ȘEDINȚĂ,
Tribunalul Caraș

GHEORGHE T. STROESCU
JUDECĂTOR DE ȘEDINȚĂ,
Tribunalul Caraș.

PETRE VASILESCU
PREȘEDINTE DE TRIBUNAL.
Judecătorul șef al Judecătoriei rurale Bocșa-M.

IOSIF VIRĂNYI
CONSILIER DE CURTE DE APEL,
Judecătorul șef al Judecătoriei mixte Oravița.

Această revistă se trimite gratuit, afară de autoritățile polițienești și instituțiile prevăzute de legea presei: Inaltei Curți de Casație, Consiliului Legislativ, Curților de Apel și Parchetelor Generale din țară, Tribunalele și Parchetelor din țară; Judecătorilor din circumscripția Curții de Apel Timișoara; precum și acelor persoane, cărora, pe banda de adrese, se arată gratuitatea.

ABONAMENTUL PE AN: 100 LEI; PENTRU AUTORITĂȚI 300 LEI. UN NUMĂR 10 LEI.
PUBLICAȚIUNI 1 LEU CUVÂNTUL.

ORAVIȚA

TIPARUL LIBRĂRIA ȘCOALELOR ȘI TIPOGRAFIA „PROGRESUL”.

Tribunalul Oravița ca instanță a firmelor sociale.

Nr. F. Soc. 5/2/1927.

În baza cererii adresată acestui tribunal de către Banca de Credit din Bocșa Montană S. A. prin directorul ei Alexandru Weiss și Aurel Pocrean prin care cer de a se înregistra firma la acest tribunal și a se radia dela Tribunalul Lugoj unde a fost înregistrată sub Nr. 93/1897, s'a adus următoarea

**DECIZIUNE:
ÎN NUMELE LEGEI:**

Tribunalul ia act că firma Banca de Credit din Bocșa Montană a fost înscrisă în registrele Tribunalului Lugoj sub Nr. 93 din 20 Iulie 1897 Vol. I. pag. 172 și în baza cererii făcute:

Ordonă înregistrarea în registrul firmelor dela acest tribunal a firmei „Banca de Credit din Bocșa Montană Societate pe Acțiuni” cu sediul în Bocșa Montană și cu un capital social de 700.000 lei divizati în șapte mii acțiuni à 100 lei valoare nominală.

Membrii în Consiliul de Administrație sunt: Dr. Alexandru Weiss, Iuliu Crina, Dr. Cornel Petricu, Gașpar Tiszter, Aurel Pocreanu, Enrich Hoffman, Alexandru Kocsis, Iosif Nicolaevici.

Semnătura o va face directorul cu un membru din consiliul de administrație, 2 membrii din consiliul de administrație sau un funcționar cu dreptul de procură și cu un membru din consiliu.

Toate publicațiunile care se vor da în numele societății se vor publica într'un ziar local sau un alt ziar fixat prin hotărârca consiliului de administrație.

Copie după prezenta deciziune se va înainta tribunalului Lugoj pentru radierea în registru și:

Ia act că adunarea generală ordinară prin procesul verbal dela 27 Februarie 1927 și a modificat statutele în senzul cum au fost depuse în copie la cererea adresată tribunalului la 7 Martie 1927; cum și faptul că societatea și-a urcat capitalul dela 700.000 la 1.000.000 lei, în baza permisului dat de Inspectoratul Comercial Timișoara Nr. 262/1927;

De asemenea se aprobă și toate hotărârile luate de adunarea generală ordinară din 27 Februarie 1927.

Însăreinează cu înscrierea în registrul respectiv, grefierul firmelor în care scop va face și cuvenitele adnotațiuni și va aduce la cunoștiința petiționarei stăruind pentru publicarea prezentei deciziuni, în „Correspondența Economică” dela Ministerul Comerțului și în revista „Carașul Juridic” în care scop petiționara este invitată ca în termen de 10 zile să depună taxele pentru publicare.

Oravița, la 4 Februarie 1928.

Președinte, ss. Oct. Tănăsescu.

Grefier, ss. Gh. I. Bălăcescu.

Tribunalul Oravița ca instanță pentru înscrierea firmelor

Nr. F. Soc. 16/2/1927.

În cererea făcută de către Banca de Comerți și Industrie Soc. Anon. din Bocșa Montană pentru înregistrarea firmei sociale s'a adus următoarea:

**DECIZIUNE:
ÎN NUMELE LEGEI:**

În baza cererii de mai sus, se ordonă înregistrarea în registrul firmelor dela acest tribunal a firmei „Banca de Comerți și Industrie S. A.” din Bocșa Montană.

Capitalul societar este de 2 milioane lei împărțit în 4000 acțiuni nominale a câte 500 lei care sunt numerotate de 1 inclusiv la 4000 inclusiv, putând consiliul de administrație al mări până la 5000000 lei și a fixa cursul acțiunilor noi.

Sediul Firmei este în comuna Bocșa Montană județul Caraș și pe timp nelimitat semnătura socială a firmei va fi făcută de toti membrii consiliului de administrație cum și de anumiți funcționari ai instituției împuterniciți cu procură specială: semnătura este valabilă prin două semnături din care cel puțin una trebuie să fie a unui membru din consiliu de administrație.

Durata societății este pe timp nelimitat.

Scopul societății este contribuirea la economia financiară, agricolă comercială cum și de tot felul de afaceri bancare.

Consiliul de administrație se compune din: Furlugianu Octavian președinte, Iariany Antoniu, Vermeșan Ion, Hanrich Mihail, Tergulița Alexandru, Nicolici Martin, Sessler Ioan, Vermeș Remus, Hațegan Francisc, Mamuth Nicolae și Ekert Francisc; comitetul cenзорilor: Sgreban Dimitrie, președinte, Szalarici Raimund, Bojincea Corneliu, Verner Emil contabil autorizat, Buray Stefan, Ienöffy Nicolae și Părvu Petru.

Despre înscrierea în registrul firmelor se va comunica petiționarei, dându-i un exemplar pe numele firmei și cu invitarea ca pe viitor toate semnăturile referitoare la afacerile societății să se facă în modul și conform arătării făcute; anunțurile societății se vor publica prin afisare și într'o gazetă locală; iar bilanțul aprobat de adunarea generală se va publica prin afisare în „Monitorul Oficial” și „Correspondența Economică”.

Cu efectuarea înregistrării și cu publicarea în Correspondența Economică și un ziar din Oravița este însărcinat grefierul registrelor pentru firme.

Totdeauna petiționara este invitată ca în termen de 10 zile să depună taxele pentru publicare pentru foaia „Correspondența Economică” din Ministerul Comerțului și prezenta decizie să o publice într'un ziar din Oravița.

Oravița, la 12 Iulie 1927.

Președinte, ss. Oct. Tănăsescu.

Gh. I. Bălăcescu.

CARAȘUL JURIDIC

REVISTĂ PENTRU PROMOVAREA DREPTULUI ȘI JUSTIȚIEI, ÎN JUDEȚUL CARAȘ

Apare odată pe lună la 15, afară de August și Septembrie, sub conducerea d-lor

OCTAVIAN TĂNĂSESCU

Dr. NICOLAE HUBIAN

PREȘEDINTE. SC. II. TRIBUNALUL CARAȘ

DECANUL BAROULUI AVOCAȚILOR DIN JUD. CARAȘ

Dr. N. IANOVICH, avocat
REDACTOR-RĂSPUNZĂTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BAROUL AVOCAȚILOR. LOCALUL TRIB. CARAȘ
ORAVIȚA.

Dr. GH. STOICU, avocat
SECRETAR DE REDACȚIE

PROPRIETATEA D-LOR AVOCAȚII: Dr. EMANUEL CIULEI; GH. CORNEANU; Dr. NICOLAE HUBIAN; Dr. NICOLAE IANOVICH; Dr. SIGISMUND KALKBRENNER; Dr. ION NEDELCU; Dr. ION OGRIN; Dr. MAX. RADOVAN; Dr. BELA SZABO; Dr. IOSIF SZABO; Dr. ENRIC SPÄRGER; Dr. GHEORGHE STOICU.
ADMINISTRATOR-DELEGAT: Dr. EMANUEL CIULEI, AVOCAT.

† Dr. Emil Persecă.

Tânăra noastră grupare juridică, din jurul acestui buletin, a fost isbită prea de timpuriu, în organizația ei, prin pierderea, redactorului ei răspunzător, a Dr. Emil Persecă, avocat din Oravița, și pro-decan al baroului avocaților din județul Caraș.

De origine român din munții Rodnei, din anul nașterii 1874 a avut să supoarte vitregia soartei de a se fi născut dintr-o familie muncitoare de români săraci, din comuna Leș, județul Năsăud și ast-fel să fie menit să lupte cu marile greutăți ale lipsei și mai ale persecuțiilor regimului trecutei dominațiuni străine, contra elementelor naționale românești.

În pregătirea sa pentru lupta de existență a urmat aceeași scară a tineretului român, adică după terminarea studiilor primare din modesta sa școală din locul natal, a continuat, grație stipendiilor fundațiilor religioase, cursurile gimnaziului român din Năsăud și Blaj, și apoi doi ani facultatea de teologie din Budapesta; după care s'a înscris la facultatea juridică din Cluj, adică și-a ales carierele glorioase ale intelectualilor români, din era maghiară, de a fi reprezentanți naționalității lor atât în fața lui Dumnezeu, cât și în fața instanțelor polițienești și judecătorești ale stăpânilor pământeni.

Încă în cursul studiilor universitare, a trebuit să-și caute resurse de existență și ast-fel a venit în 1907, în Oravița, de candidat în cancelariile avocaților Dr. Anca și apoi Dr. Liviu Țigăreanu.

Venit în Banat, a adus cu sine din tenacitatea și sobrietatea poporului ardelean și ast-fel, grație acestor calități a isbutit să termine, deși cu întârziere, studiile juridice și să și depună cenzura de avocat abia în anul 1918, fiind primul avocat român, care și-a depus examenul de cenzură în limba română.

Tăcut, muncitor și cinstit, totuși nu a putut strânge avere, căci din păcate, cariera avocaților face punte de aur, numai negustorilor de vorbe amăgitoare față de clienți; iar nu acelor care le spune în față greutatea cauzei în cântarul Justiției.

Dar sărăcia sa este titlul său de nobleță, alături de aceia de a nu fi lăsat dușmani în urma sa, sau blestemele ce se aud în urma celor bogați și jefuitori de averi, situații și de truda altora.

Iată pentru ce, afară de sentimentul uman și creștin, împărtășim durerea familiei sale prin pierderea sa.

„Carașul Juridic“.

Posesiunea naturală și tabulară.

— Caracterul juridic al fiecăreia. —

Absolut toate legislațiunile moderne, inspirate de principiile dreptului civil roman, privesc posesiunea, nu ca un drept născut dintr'un fapt juridic, ci o stare de fapt: faptul material de a stăpâni lucrul și de a-l avea la dispoziție. De altfel, din însuși principiul pus la baza acestei instituțiuni de drept civil, că posesiunea nu este alt-ceva de cât stăpânirea de fapt, exercitată asupra unui lucru, stăpânire la care trebuie să se adauge și voința și deci și intențiunea de a-l considera ca pe al său, adică acel „*animus sibi habendi*”, pe care Romanii puna atâta importanță, reese și mai bine această caracteristică. Sunt prin urmare două stări de fapt; corpus, și animus sibi habendi, cari manifestate în mod concret și simultan, duc la stabilirea concretizării unei stări de fapt mai complexe, întru cât e capabilă să dea naștere unor drepturi, în favoarea aceluia care a afirmat-o, drepturi de natură de a fi validate în justiție. Aceste stări de fapt, opozabile *erga omnes*, pot fi cu succes apărute în fața justiției, de către acel care le deține.

Conform textului art. 1846 c. civ. r. se pare că se precizează mai bine noțiunea juridică a posesiunii, atunci când manifestarea stărei de fapt „*corpus*” și „*animus sibi habendi*” se exercită chiar asupra unor drepturi numai, cum e cazul quasi-posesiunii. Dacă legiuitorul român nu a prevăzut un capitol aparte în codul civil, cu toate acestea, numai din cuprinsul textului sus menționat se poate vedea conciziunea cu care a căutat să-i fixeze caracterul ei juridic. În articolele ce urmează, și arătând consecințele de drept civil pe cari le creiază legislația civilă, se ocupă de toată materia referitoare posesiunii.

Legislațiunea austriacă nu prezintă nici dânsa prea mare deosebire, în felul cum privește și tratează această materie. E drept că dacă ne-am uita numai la textul art. 309 c. civ. această afirmațiune a noastră, ar trebui desmințită, întru cât acest text, dacă ne dă o noțiune complectă și precisă a posesiunii, a scăpat însă din vedere extinderea drepturilor cari se nasc: cu toate acestea articolele următoare complectează această lacună; vezi art. 311 și 312 c. civ.

Odată stabilită fiind noțiunea de drept a posesiunii naturale, rămâne să ne ocupăm de aspectele pe cari le-ar putea avea, precum și modul cum posesiunea privită sub aceste aspecte, poate fi de natură, să producă efecte de drept civil, extensiunea lor în raport cu cei de al treilea.

Codul civil român nu cunoaște de cât posesiunea naturală, posesiunea de fapt și dacă admite — dar numai pe cale de doctrină și jurisprudență — ca dreptul de posesiune să fie transcris, aceasta nu echivalează cu însăși crearea unei posesiunii, considerată ca o stare de fapt; rațiunea acestui act pur procedural nu e determinată, de cât de posibilitatea conservării acestui drept față de toți acei cari și-ar afirma pretențiunile de orice natură asupra acestui lucru care face obiectul posesiunii. După cum vedem deci, dacă posesiunea de fapt cunoscută așa după cum era fixată principial de dreptul roman, se afirmă ca o stare de fapt numai, în baza căreia numai se creiază drepturi, când e vorba de posesiunea tabulară, prevăzută de legislațiunea austriacă în art. 321 c. civ. și admisă de doctrina și jurisprudența ungară, atunci posesiunea apare ca un drept numai, opozabil *erga omnes*.

Cu toate acestea — și mai ales în dreptul ungar — se face o deosebire în privința acestor două moduri de a se afirma faptul posesiunii și deci și ale drepturilor ce derivă, susținându-se că atâta timp cât posesorul tabular nu manifestă și nu exercită ambele stări de fapt, „*corpus*” și „*animus rei sibi habendi*”, posesiunea sa ar fi viciată, și încă atât de mult, încât nu ar putea recurge — în apărarea drepturilor sale, — la acțiunile posesorii prevăzute de art. 576 și următorii din legea I: 1911. Următor acestor principii admise de doctrina și jurisprudența ungară, rezultă că, ori de câte ori va fi vorba să se discute drepturile întemeiate pe posesiunea tabulară, prin controversele cari se vor ivi, să se pună într'o situație dificilă un astfel de posesor, față de posesorul natural. Realitatea cazurilor e cu totul alta, și instanța legată de o astfel de cauză, în soluționarea ei va trebui să se refere la regulamentul cărților funduare. Atâta timp cât știut este, că posesiunea fie naturală, fie tabulară, e un drept real, întabularea acestora nu se va putea obține de cât în conformitate cu prescripțiunile regulamentului cărților funduare. Ori, atâta timp cât printre condițiunile principale, dar și determinate chiar, o atare întabulare nu se poate efectua de cât numai în baza unui titlu just translativ, — prezumțiunea — odată întabularea definitivă, că posesorul tabular posedă acest titlu, e o dovadă *juris et de jure* și deci posesiunea sa numai poate fi contestată. Care ar fi, în cazul posesiunii tabulare, acest titlu? Ori posesorul tabular a posedat lucrul ca posesor natural, și atunci condițiunile cari perfectează această posesiune, a existat și există; sau a posedat în baza unui titlu translativ: în ambele cazuri con-

statăm că posesiunea sa nu e viciată prin nimic, și nu există nici un motiv ca în urma întabulării, să se schimbe natura și caracterul juridic al posesiunii sale! Ar fi o susținere cu totul șubredă pe care cată a o afirma doctrina, și acest fapt se evidențiază și mai mult când știm, că rațiunea juridică a procedurii întabulării, este tocmai în scopul consolidării unui drept, care prin acest fapt, și prin obținerea unei date certe, devine opozabil tuturilor.

Dacă totuși s'ar putea da naștere la oare cari discuțiuni, când va fi vorba de posesiunea tabulară, aceasta ar fi numai în cazul când titlul, în baza căruia s'a obținut întabularea, ar fi un titlu precar sau un titlu putativ.

Titlul precar s'ar manifesta când ar fi cazul deținerii lucrului în calitate de comodatar, chirieș, etc. Aceasta nu conferă titularului de cât un drept foarte restrâns, mărginit fiind numai la simpla deținere a lucrului în numele și pentru adevăratul proprietar. În acest caz detentorul nu posedă *proprio nomine*, cu voința de a deveni proprietarul lucrului; și chiar dacă ar manifesta această intențiune, ar fi considerat uzurpator. Ori câte fapte ar face un detentor asupra lucrului din deținerii sa, nu va putea ajunge să se considere posesor, atâta timp cât situația lui juridică nu se va fi schimbat, atât în raport cu lucrul însuși cât și în raport cu proprietarul: aceasta în conformitate cu principiul că *"nemo sibi causam possessionis mutare potest"*. Că va putea totuși, deveni și în această situațiune, posesor; aceasta e admisibil: va fi însă considerat posesor de rea credință, și în o atare situațiune posesiunea lui fiind vicioasă, va putea fi evins ori când de acei, ale căror drepturi asupra lucrului în chestiune vor fi necontestate. Simpla deținerii nu poate constitui un *modus acquirendi* în favoarea aceluia care ar exercita-o.

Un caz va lămuri această susținere a noastră. Unele uzuri locale, dau posibilitatea comunelor, ca în vederea întemeierii sau încurajării unei industrii de interes local, să pună la dispoziția unor meseriași terenul necesar instalării lor. Natural, că atâta timp cât raportul juridic dintre comună și atari industriași rămâne numai acesta, ei nu sunt și nu pot fi considerați decât simpli detentori ai acestor terenuri. Precaritatea titlului lor se manifestă în tot timpul și nu se va putea schimba natura lui sub nici un motiv, afară bine înțeles de cazul când alte condițiuni ar fi intervenit și le-ar fi schimbat situația. Prin urmare deținerii exercitată astfel, nu le va putea constitui un *modus acquirendi*, o posibilitate de a achiziționa acest imobil; uzucapiunea nu poate opera chiar dacă s'ar face acte materiale exterioare de posesiune:

o atare posesiune va fi vicioasă — dacă s'ar prevala de dânsa: — posesorul va fi de rea credință, iar drepturile lui nu se vor manifesta decât în limita acelor stabilite la data stabilirii raporturilor juridice dintre dânsii și comunele proprietare. În limita acestor raporturi de drept nu va putea reclama în justiție un drept pe care nu l'a avut: dar nici nu și-l va putea apăra, atunci când va fi reclamat, invocând principiul juridic *"possideo quia possideo"*.

Titlul putativ iarăși nu poate duce la afirmarea posesiunii. Am văzut că, pe lângă voința de a posedea unită cu intențiunea de a-și apropia lucrul ca al său, de a se comporta deci ca adevărat proprietar, se mai cere și un titlu just, adică să fie valid atât din punctul de vedere instrumentar, cât și din punctul de vedere al faptului juridic pe care îl reprezintă. Dacă aceste condițiuni lipsesc și mai ales dacă actul constitutiv al posesiunii este viciat dela început, și dacă între timp nu a fost ratificat, nu poate fi vorba de o posesiune pretinsă de lege. Cât privesc drepturile posesorului născute dintr'o atare posesiune, urmează ca să se facă distincțiunea; a avut cunoștință titularul actului translativ al posesiunii de viciile acestuia, sau nu. Numai în raport cu aceste considerațiuni, se poate judeca și aprecia dacă posesorul putativ este apărat, și în ce limită, de buna sa credință. Putem răspunde, că atâta timp cât viciile titlului său, în baza căruia își exercită posesiunea, nu sunt descoperite, aceasta urmează și trebuie considerat ca posesor de bună credință. Aceasta înseamnă că o posesiune bazată pe un titlu putativ, și atâta timp cât viciile titlului nu sunt cunoscute de părțile interesate, iar transmitentul nu s'a prevalat de dreptul său născut în urma acestui fapt, este suficient ca pe baza bunei credințe din partea posesorului, să se constituie — prin însăși faptul material și ne întrerupt — al exercitării posesiunii, să se nască în favoarea sa capacitatea de achiziție asupra aceluia lucru, acel *modus acquirendi*, susceptibil de a duce la uzucapiune. În această situație numai posesorul cu titlul putativ poate, prin uzucapiune, să ajungă la posesiunea naturală susceptibilă de a face obiectul întabulării. Natural, că în această situațiune, baza dreptului său posesoriu nu va mai fi titlul translativ ci numai ficțiunea uzucapiunii. E just aceasta; pentru că, dacă proprietarul ca transmitent al lucrului, nu s'a prevalat la timp de dreptul său, conservat prin însăși viciile actului încheiat, există prezumțiunea că voința lui și deci și intențiunea au perzistat în sensul actului intervenit cu toate efectele lui juridice, pe cari le producea în favoarea posesorului. Instanțele

de judecată precum și acele de carte funduară, vor trebui să facă această distincțiune în ce privește momentul când urmează să se determine natura și caracterul posesiunii, singurul criteriu care va duce la rezolvarea echitabilă a litigiilor de care vor fi sesizate; și aceasta cu atât mai mult, cu cât, singur titlul, nu conferă posesorului de cât numai un drept și nu însăși posesiunea, care urmează — considerată fiind ca o stare de fapt — să fie discutată în instanțele de judecată, fie pe cale de acțiune contencioasă, sau să fie atribuită pe cale de acțiune grațioasă.

Prin urmare, din moment ce posesiunea tabulară, atât prin felul cum se obține, cât și prin faptul că fiind înscrisă într'un registru public, trebuie să fie considerată ca fiind mult mai temeinică și mai garantată, fiind opozabilă *erga omnes*. Constitue deci un drept mai puternic, în favoarea aceluia care exercită o astfel de posesiune, de cât acel izvorât din posesiunea naturală, care de cele mai multe ori, poate fi determinată de acte arbitrare sau chiar dubioase. Autoritatea de drept a posesiunii tabulare — afară de prescripțiunile cuprinse principial în regulamentul cărților funduare — este precizată și admisă ca atare de legislațiunea austriacă; aceasta prin art. 321 c. civ. impune; că atunci când e vorba de constituirea unui drept real asupra unor imobile — deci și a posesiunii — este necesară transcrierea acestui drept în registrele publice.

Dem. Tigoianu

Magistrat la judecătoria mixtă Reșița.

Note marginale.

Dacă intabularea ipotecei execuționale prevăzută de art. 135 din legea LX. din 1881 este supusă taxelor din art. 15. § 1. din legea timbrului, sau este scutită conf. art. 22. § 14. leg. timbrului.

Prin votarea noii legi a timbrului, pusă în aplicare la 1 Maiu 1927, s'a făcut un pas mai înainte în legislația României întregite spre unificarea generală a legilor în vigoare în diferite ținuturi.

Ca orice lege nouă, legea timbrului, menită de a se pune în acord cu celelalte legi și regulamente, a întâmpinat în aplicarea ei foarte multe dificultăți și cu atât mai vârtos în ținuturi alipite, unde legile sunt atât de variate.

Aceasta lege a timbrului în art. 22. § 14, dispune că ipotecile și privilegiile legale, prevăzute de legiurile civile în vigoare, ipotecile Statului asupra bunurilor depozitarilor publici, precum și inscripția lor, sunt scutite de orice taxe.

Este întrebarea acuma, dacă ipoteca execuțională este o ipotecă legală în sensul legii timbrului, sau nu?

Pentru ca să putem găsi, aceasta trebuie să facem deci un mic studiu comparat asupra ipotecilor.

După codul civil din vechiul Regat ipotecile sunt de două feluri, și se bazează, sau pe o dispozițiune specială a legii (ipotecile legale), sau pe acordul părților cu respectarea formelor prescrise de lege. (Ipoteci convenționale) Art. 1749. c. c. r.

În domeniul dreptului civil austriac, care este în vigoare și în Transilvania, dreptul pemnoral sau de zălog, prin urmare și pe anul imobiliar sau ipoteca, sunt de patru feluri și se întemeiază pe lege, (ipotecile legale), pe sentință judecătorească (ipotecile judiciare), pe contract (ipotecile convenționale) sau pe testamentul proprietarului (ipotecile testamentare) § 449. c. c. a.

Și în legislația vechiului Regat a existat ipoteca bazată pe sentințele judecătorești, așa zisa „ipotecă judiciară sau judecătorească” și sub codul Calimach și așa zisa „ipotecă testamentară”, cari acum însă sunt suprimate.

Deci din toate aceste reiesc, că atât codul civil român cât și cel austriac, fac deosebiri între ipotecă legală și celelalte ipotecile.

Ipotecile legale sunt create în puterea unei dispozițiuni speciale a legii și în legislația din vechiul Regat sunt enumerate în art. 1753 c. c. rom. iar în legislația din Transilvania se tratează despre aceste feluri de ipotecile în § 450 c. c. austr., și cazurile dreptului pemnoral legal sunt cuprinse în diferite legi speciale în vigoare în Transilvania. (Vezi nota la art. 450 cod. civ. austr. în vigoare în Ardeal de Stefan Laday), și între care cazuri nu este menționată și ipotecă execuțională.

Dreptul de ipotecă execuțională se bazează pe o sentință judecătorească, care nu poate crea drepturi, ci numai constată drepturi, dând creditorului un titlu executoriu, pentru a urmări bunurile debitorului, care nu plătește.

Legea timbrului fiind o lege imperativă și de ordine publică, este de strictă interpretare și nu poate fi aplicată nici prin analogie, și nici bazându-se pe prezumțiuni, iar art. 22. § 14 din legea timbrului declară scutite de orice taxă, numai ipotecile legale, exceptând deci toate celelalte ipotecile.

Așa dar intabularea dreptului de ipotecă execuțională prevăzută de art. 135 legea exec., nu se poate ordona, de cât în urma achitării taxelor prevăzute în art. 15. § 1. din legea timbrului, și în acest sens s'a pronunțat și Comisiunea timbrului, instituită conform art. 110. din legea timbrului, prin decizia din 7 Decembrie 1927, pe care o reproducem textual:

„Legea nefăcând nici o distincțiune, ipotecile execuționale cad sub prevederile art. 15. § 1.” și deci trebuie să ne supunem și suszisei deciziuni în această privință.

Eugen Chiovschi

Judecător la Judecătoria Moldova Nouă.

JURISPRUDENȚE

ale instanțelor judecătorești din județul Caraș.

I. Normele de succesiune prevăzute într'un contract de căsătorie, în cazul decesului unuia din soți, fără descendenți, sunt aplicabile numai în cazul decesului, în decursul căsătoriei, iar nu și în cazul decesului după desfacerea căsătoriei prin divorț, căci contractul de căsătorie, ca accesoriu, al celui de cununie, care este principal, trebuie să urmeze soarta acestuia și astfel nu mai poate fi sursă de noi efecte de drept.

II. Față de o normă generală contrarie conținutului unei specială, trebuie avută în vedere cea specială, când prevede o aplicare în speță, exemplificând și explicând intenția avută de părțile contractante.

Sentința No. C. 1363/1926, din 31 Maiu 1927, a tribunalului Oravița, redactată de d. Octavian Tănăsescu, președinte de secție la tribunalul Caraș.

Motivare:

Cu privire la dreptul de succesiune asupra jumătății de parte rămas în succesiunea defunctei, în imobilul din c. f. Nr. 891 a comunei Recița Română, de sub Nr. top. 18/b, au casa Nr. 20.

Tribunalul a avut în vedere că nu este litigios: că defuncta este fida reclamanților și a fost soția pârâtului I;

că dreptul defunctei asupra părții din imobilul de mai sus, l'au primit ca dar din partea pârâtului II, prin contract de căsătorie dintre defuncta cu pârâtul I, încheiat înaintea notarului public Dr. Cornel Petric, din Bocșa-Montană, sub Nr. 281/1921;

că între defuncta și pârâtul I, a avut loc căsătorie legală, care a încetat prin divorț legal, obținut în favoarea defunctei și din vina pârâtului I, ca soț;

De asemeni, nu este litigios că prin contractul de căsătorie, s'a prevăzut sub punctul 4 litera c, normele de succesiune, în averea moștenită sau primită ca donație de soți, dela părinții lor; în cazul când vor deceda fără descendenți.

Din contractul de căsătorie, aflat în ediție autentică, sub litera A, la scriptul de întâmpinare de sub Nr. cursiv 2 să dovedește, atât din textul de sub punctul 2, care prevede: că dreptul de proprietate al defunctei asupra imobilului din acțiune se va transcrie numai pe baza extrasului de cununie legală a defunctei cu pârâtul I; cât și din textul punctului 4 litera C, care prevede normele de succesiune, în cazul decedării defunctei și pârâtului I, fără descendenți; că contractul de căsătorie este făcut numai în vederea căsătoriei legale a defunctei cu pârâtul I, și a desfacerei căsătoriei, prin decesul unuia din soți și deci nu prevede cazul împărțirii averei și normele de succesiune asupra aceștia, când căsătoria s'ar desface prin divorț;

având în vedere că de fapt căsătoria dintre de-

functă și pârâtul I, s'a desfăcut prin divorț, din vina pârâtului I, normele de succesiune prevăzute în contractul de căsătorie numai sunt operante în cauză, urmând a se aplica regulele de drept comun;

ori conform acestor norme averea din litigiu fiind avere achizită a defunctei, ca avere primită ca donație dela pârâtul II. aceasta se cuvine în lipsa de descendenți sau soț, ascendenților defunctei adica reclamanților, în părți egale.

Dar chiar în ipoteza invocată de pârâți că normele de succesiune, din contractul de căsătorie încă sunt operante în cauză, deși căsătoria s'a desfăcut prin divorț — ceia ce ar însemna că contractul de căsătorie, ca accesoriu al celui propriu zis de cununie, care e principal, nu ar urma soarta acestuia și ar urma să fie pe departe surse de noi efecte de drept — totuși acțiunea reclamanților este întemeiată.

Examinând textul articolului 4 litera C, al contractului de căsătorie și eliminând propozițiile secundare, obținem textul următor:

„In caz dacă vom deceda fără descendenți... averea donată din partea părinților noștri o moștenesc părinții... dela cari derivă averea donată...; adică averea donată mirelui o moștenește tatăl lui... iar averea donată miresei o moștenește părinții miresei...”

Din acest text epurat de explicațiile complementare rezultă două ordine de idei contrarii, corespunzând la două norme contrarii și anume: o normă generală de succesiune că: averea donată de părinți o moștenesc părinții dela cari derivă; și o normă particulară sau specială că: averea donată mirelui o moștenește tatăl acestuia, iar averea donată miresei o moștenește părinții acestuia. Această ultimă normă este o aplicare în speță, este o explicare sau o exemplificare a cazului prevăzut în contract și deci față de norma generală cu conținut nebulos — ca și ori-ce normă generală — trebuie luată în considerare ideia din norma particulară, explicatoare și dezvoltătoare prin exemplul de intenție ce au avut-o părțile contractante.

La acest argument explicativ de text, mai vine în ajutor și următoarele considerațiuni de fapt și reguli de drept.

Din contractul de căsătorie să dovedește că mireasa nu a primit nici o donație dela părinții ei, căci cei 30.000 lei s'a dat de aceștia numai mirelui, și atunci norma generală nu are nici o aplicație în cauză în cuvintele: averea donată din partea părinților noștri...; pe când această stare de fapt se potrivește cu norma exemplificatoare în sensul că averea donată mirelui — adică cei 30.000 lei donați de reclamanți, ca socri o moștenește tatăl lui...; iar averea donată miresei — adică imobilul din litigiu donat de pârâtul II, ca socru — o moștenește părinții ei.

Și această interpretare să potrivește și cu regula de drept în materie de succesiune; căci dacă mireasa

ar fi avut ceva donat dela părinții ei și mirele dela tatăl său — de fapt mirele a și avut jumătate dintr'un imobil — atunci, dacă intenția a fost ca averea donată să se întoarcă la părinții cari au dat-o, numai era nevoie să fie prevăzută în contractul de căsătorie, ca normă de succesiune; căci conform normelor de drept civil, aci în vigoare, averea fiind primită dela părinții respectivi, este avere liniară și de drept să întorcea la aceștia.

Pârâții însă invoacă în scriptul de întâmpinare, de sub Nr. cursiv III al dosarului, că în partea textului care conține norma specială — "cum am denumit-o noi — ar fi o eroare de scris a scriitorului actului și anume că: au rămas afară cuvintele: *dela tatăl, dela părinții*, cari încadrate în text ar consuma astfel: „averea donată respective moștenită *dela tatăl* mirelui o moștenește tatăl lui,... iar averea donată sau moștenită *dela părinții* miresei o moștenesc părinții miresei...”

Aceasta argumentare ar fi întemeiată dacă ar fi dovedită cu vre'o probă; însă pârâții nici nu au invocat și nici nu au făcut vre'o probă în atare scop.

Dar admițând că pârâții invoacă această eroare de scris pe baza argumentului de sens al textului.

Adăugarea cuvintelor de mai sus dă naștere la următorul echivoc: dacă luăm de bun textul complexat și anume că: „averea donată respective moștenită *dela tatăl* mirelui, o moștenește tatăl lui,... atunci e întrebarea că: în favoarea *cui* e donată averea și *de cine* moștenită?

Dacă e vorba de mire, atunci nu mai era nevoie de a se specifica ca o normă de succesiune, căci o atare avere fiind liniară pentru mire, o moștenește de drept tatăl mirelui. Să fie vorba de averea miresei și moștenită de mireasă dela tatăl mirelui?

Dar această interpretare nu se potrivește cu starea de fapt și de drept; căci mireasa, dacă este adevărat că a primit donație dela tatăl mirelui — jumătate din imobil obiectul cauzei de față — însă nu este adevărat că are, prin contractul din cauză, avere moștenită dela tatăl mirelui.

Dar această interpretare echivocă să vede și mai bine din partea a doua a textului și anume: averea donată sau moștenită *dela părinții* miresei, o moștenesc *părinți* miresei...”

Față de acet text întregit se naște întrebarea: averea donată *cui* și moștenită *de cine*?

Dacă e vorba de mire, atunci este adevărat că mirele a primit 30.000 lei dela părinții miresei ca donație, dar nu poate fi vorba de vre'o avere moștenită dela părinți miresei.

Dacă e vorba de mireasă, atunci textul și mai rău nu corespunde stărei de fapt din contract, căci mireasa nu a primit nimic ca dar dela părinți ei; căci cei 30.000 lei au fost dați numai mirelui, iar nu miresei; de asemeni nu poate fi vorba nici de vre'o avere moștenită de mireasă dela părinții ei.

Iată dar că adăugarea cuvintelor *dela tatăl și dela părinții* nu se potrivește cu ambele ipoteze ale felului de avere, donată sau moștenită și atunci de sigur — cum și este de fapt — scriitorul nu a lăsat afară aceste cuvinte din eroare, ci dela sine au fost lăsate prin starea de fapt și a normelor de drept ce părțile le-au avut în vedere la facerea contractului și care a fost ca: avere donată de socrii mirelui, în caz de moarte a acestuia fără descendenți, să rămână tatălui acestuia, adică cei 30.000 lei; iar averea donată miresei, adică imobilul din litigiu, dacă moare mireasa, fără descendenți să rămână părinților ei; contrariu, conform normelor de drept civil aci în vigoare, în ipoteza primă, cei 30.000 lei dați mirelui rămânea ca avere achizită soției, iar în ipoteza doua, imobilul din litigiu rămânea de avere achizită soțului. Pentru înlăturarea acestei ordine legale de succesiune s'a prevăzut dar norma de succesiune din contractul de căsătorie

Cât privește averea donată mirelui de tatăl său acestuia și așa se întoarce la acesta cu avere liniară și deci numai în privința acestei averi donate, normele de succesiune din contractul de căsătorie corespunde cu normele de drept civil și nu constituie o abatere dela regula comună.

Pentru motivele de mai sus tribunalul a trebuit dar să admită această parte a acțiunii reclamanților și anume cu privire la dreptul lor de moștenire în imobilul rămas dela defunctă.

Predarea averei grevată cu dreptul de susținere viajera a donatorului. Transmiterea se consideră de gratuită, ca o donațiune pură, dacă din venitul averei donate nu se poate susține un om.

Sentința nr. C. 9272/1925, din 16 Noembrie 1927, a judecătoriei rurale Bocșa Montană, dată și pronunțată de d. Petre D. Vasilescu, judecătorul șef, cu gradul de președinte de tribunal, al acestei judecătorie.

Motivare:

Reclamantele au chemat în judecată pe pârâți pentru ca să fie obligați la plăta sumi de 33.750 Lei, ce reprezintă partea lor indisponibilă după defunctul lor tată.

Pârâți au cerut respingerea acțiunii cu cheltueli de judecată, susținând că contractul încheiat între defunct și pârâții minori este un contract de susținere și acesta de fapt a fost susținut și înmormântat pe cheltuelile lor.

Au mai susținut că reclamantele încă în viața defunctului au primit dela acesta donațiuni ca exonerare a părții lor.

Au negat valoarea averii menționate în acțiune, S'a admis părților în dovedirea afirmațiilor proba cu martori și expertiză, ce s'a efectuat în parte prin comisiuni rogatorie de judecătoria mixtă Recița, parte de aceasta judecătorie, și anexarea dosarului 578/1925 c. f., din care judecătoria constată și stabilește în

fapt următoarele: la 19 Noembrie 1924 a decedat tatăl reclamantelor, lăsând averea menționată în acțiune, iar ca erezi legitimi pe reclamante și pe nepoata sa de fică, pârâta I.

La 9 Noembrie 1924, adică cu 10 zile înainte de a deceda susnumitul, le-a predat minorilor pârâți averea din proces, grevată cu dreptul de susținere viajeră, al donatorului. Contractul s'a aprobat de instanță tutelară competentă și apoi s'a prezentat oficiului cărții funduare, care a făcut intabularile respective. Pârâta II, minoră, este fiica pârâtei I. Pe defunct l'a susținut 15 ani pârâta I. până la încheierea contractului, iar de aici încolo până la decedarea lui, pârâții II și III minori, iar când a decedat spesele înmormântării în suma de 500 Lei, le-a suportat pârâta I. Când reclamantele I și III s'au măritat tatăl lor le-a donat câte o pereche de oi.

Se mai constată că din venitul averii donate cu greu s'a putut susține un om, de oarece numai o parte din pământ este bun.

Expertul reclamantelor a evaluat averea la data donațiunei la 129000 lei, expertul pârâților la 61000 Lei, iar cel din oficiu propus de judecătorie la 58000 lei.

Considerând că după practica judiciară a Curiei Maghiare, transmiterea se consideră de gratuită, adică fără contravaloare, deci ca pur donațiune, dacă din venitul averii donate nu s'a putut susține un om, cum cste cazul în speță; de altfel contractul menționat mai sus nu s'a executat decât 10 zile, căci donatorul a decedat după acest interval de timp.

Considerând că fiind vorba de o donațiune și nefiind contestat ca dela defunct n'a mai rămas altă avere decât cea donată, și că reclamantele și pârâta I sunt erezii legali, judecătoria conchide că potrivit normelor de drept material reclamantele sunt în drept să atace donațiunea făcută și să ceară dela donatari partea primită de ei împotriva dispozițiunilor legii.

Considerând că la porțiunea legitimă legea îi dă fiecărui copil jumătate din ceia ce i-ar reveni ca ereditate legală.

Având în vedere că defunctul având 4 copii, partea legitimă este jumătate din partea ereditară, adică 1/8 din valoarea averii nete.

Judecătoria luând de bază valoarea donațiunei stabilită de expertul propus de judecătorie, pentru că este cea mai corectă, căci aceia a expertului reclamantelor este exagerată, iar a expertului pârâților nu diferă mult de cea a expertului propus din oficiu, și care evaluare s'a stabilit la 58000 lei, urmează, ca din ea să se scadă 500 lei costul înmormântării defunctului, de oare ce principiul fundamental este, că porțiunea legitimă trebuie să se dea eredelui liberă de ori ce sarcină; în consecință valoarea netă este 57.500 lei, căci valoarea celor două perechi de oi date reclamantelor I și III, fiind de minimă valoare, judecătoria nu le ia în seamă.

Având în vedere că partea ereditară a fiecărui copil este 1/4 parte din 57000 lei, ceia ce face 14.375 lei, din care porțiunea legitimă este de jumătate, din partea ereditară, adică 7187 lei, și 50 bani, ceia ce celor trei reclamante li se cuvine 21562 lei și 50 bani, și în consecință s'a admis acțiunea pentru această sumă, însă numai față de minorii pârâți, iar nu față de pârâta I, care nu poate să fie obligată să le dea reclamantelor porțiunea legitimă, pentru că ea n'a primit nimic dela defunct, ci din contră se constată că dânsa cu din averea defunctului l'a susținut, și apoi dânsa are drept la porțiunea legitimă în calitate de nepoată de fică a defunctului.

Pentru aceste motive judecătoria a adus sentință conform dispozitivului.

Nemo auditur turpitudinem suam elegans. (Nimeni nu poate să învoace în acțiunea sa, propria-i turpitudine).

Dâlma ierugii aparține proprietarului moarei.

Gardul semnalează până unde se extinde proprietatea și posesiunea.

Proprietatea arborilor se determină nu după rădăcinile, ce se întind pe pământul învecinat, ci după tulpina ieșită din pământ.

Prin abuzuri nu se naște nici un drept.

Solo cedit, quod in solum inplantatum est. (Plantațiunile aparțin proprietarului pământului).

Sentința Nr. C. 4430/11-1925, din 12 Martie 1927, dată de d. Iosif Virányi, șef judecător, cu grad de consilier de Curte de Apel, la judecătoria mixtă Oravița.

Motivare.

Acțiunea reclamantului tinde la despăgubire, pretinzând 2200 lei și accesorii, pentru că pârîtul din vara anulului 1924 a tăiat 11 bucăți de lemne de pe izlazul reclamantului, situat în hotarul comunei Maidan între moara Bădițioanii și valea Lișava. Cantitatea lemnului a fost de 12 care.

Pârîtul a cerut respingerea acțiunii; a expus, că a luat numai 3 care de lemne în valoare totală de 300 lei; a susținut, că arborii au format proprietatea verei, corect maicii pârîtului, Măria Drăghicescu; dânsa a plantat și a cârnit arborii.

Reclamantul negând aserțiunile contrare, judecătoria a ordonat probarea, efectuând oculata cerută de reclamant și audierea martorilor propuși de ambele părți.

Din datele oculatei apoi a constatat în fapt, că arborii din litigiu au fost situați pe dâlma unei ierugi de moară, fiind părțile de acord că moara și ieruga formează proprietatea buncii pârîtului.

A constatat apoi, că pământul (pruniștea) reclamantului este situat lângă ierugă și că a fost îngrădit cu un gard de nuele;

că arborii n'au fost cuprinși prin gard, ci între ei și între gard se află un teren gol în lățime de circa 1 metru.

Din depozițiile martorilor neinteresați Adam Preda, Iosif Lungu, Achim Zbârcea și Eva Zbârcea, văzând

și contractul original — anexat la dosar sub % B — a mai constatat în fapt, că acum 30 ani, când părinții reclamantului și-au cumpărat pruniștea, aceasta a fost deja îngrădită astfel că arborii acum împtricinați și atunci au fost în afară de gard și că părinții reclamantului reparând acest gard, apoi făcând gard nou, nici ei n'au cuprins cu gardul arborii din litigiu.

Astfel fiind judecătoria de loc n'a acceptat afirmaținea reclamantului, că părinții lui au cumpărat chiar până la albia apei, cu atât mai vârtos, cu cât dâlma ierugii fără îndoială aparține ierugii, precum și deoarece antecesorii reclamantului prin facerea gardului nou, și ei înșiși au semnalat în mod evident, până unde se extinde proprietatea și posesiunea lor.

Considerând apoi norma de drept, că „solo cedit, quod in solum implantatum est“, adică că plantațiunile aparțin proprietarului pământului,

deoarece proprietatea arborilor se determină nu după rădăcinele, ce se întind în pământul învecinat, ci după tulpina ieșită din pământ,

văzând că potrivit datelor oculutei toate tulpinele au ieșit din dâlma ierugii,

apreciind în sfârșit depoziția martorilor neinteresați Adam Zbârcea și Ion Miclea Tauber, cari au și ei grădini lângă ierugă și nu folosesc arborii situați pe dâlma ierugii,

prin urmare judecătoria a acceptat, că arborii împtricinați au format proprietatea bunicii reclamantului, găsind ca indiferent împrejurările relatate de unii martori, că încă părinții reclamantului, cu mulți ani mai înainte, au tăiat 2—3 arbori de pe dâlma și că au luat crengi pentru facerea gardului și că acum 3 ani ginerele reclamantului a cârnit arborii din litigiu, — fiindcă luând în seamă motivele și considerentele mai sus dezvoltate, nu încapă discuție, că au făcut aceasta prin abuz, iar prin abuzuri nu se naște nici un drept, — și nimeni nu poate să învoace în acțiunea sa propria-i turpitudine; „nemo auditur turpitudinem suam alegans.“

În consecință judecătoria a respins acțiunea ca nefondată.

Judecătoria menționează, că depozițiile martorilor Sofronie Lungu și Vasile Lungu sunt neacceptabile, pentru că pe de o parte numiții sunt fratele și tatăl reclamantului și astfel în urma raportului familiar sunt foarte interesați, iar pe de altă parte declarațiunile lor sunt în flagrantă contrazicere cu declarațiunile martorilor absolut neinteresați.

Bani împrumutați după terminarea jocului de cărți. Reîncepera jocului. Nu se poate invoca, în acțiunea de restituirea împrumutului, excepția turpitudinei cauzei.

Sentința nr. C. 3529/8-1927, din 6 Noembrie 1927, a judecătoriei mixte Oravița, dată de d. Iosif Virányi, șef-judecător în rang de Consilier de Curte de Apel, la aceia judecătoria.

Motivare:

Părțile sunt de acord, că pârătul a primit dela reclamant împrumut suma de 10.000 lei.

Reclamantul inacționând această sumă, pârătul a cerut respingerea acțiunii pentru motivul că a primit împrumutul în cursul și pentru continuarea unui joc de noroc. A mai susținut că la acel joc de noroc s'au folosit cărți de joc măsluite. A arătat apoi, că banii din proces au fost dați de către martorul E. H. reclamantului și acesta i-a dat pârătului în timpul jocului și în timp ce la masa de joc au stat și reclamantul și pârătul luând parte la joc, cum și martorul E. H.

Judecătoria ordonând probarea, după audierea martorilor E. H. și I. B.

la cererea expresă a pârătului, în virtutea §-ului 368 și 369 ai Pc. a ordonat interogatorul reclamantului și prin mărturisirea acestuia întărită și cu jurământ, apreciind și dispozițiile martorilor mai susnumiți a constatat în fapt,

că părțile litigante jucând în cărți, după ce reclamantul s'a lăsat de joc, pârătul isprăvindându-și banii la joc, a cerut reclamantului, să-i dea 10.000 lei împrumut; reclamantul care a fost gata să plece din local, neavând atâți bani, a cerut dela martorul E. H. care încă a jucat, apoi i-a predat pârătului suma cerută,

iar după predarea banilor nu a mai luat parte la joc.

În privința chestiunii juridice, nu încapă îndoială, că normele existente nu dau nici o acțiune spre plata unui debit din joc;

de asemenea jurisprudența constantă nu admite nici o acțiune pentru un împrumut, dat de un jucător în cursul și pentru continuarea jocului.

Altă este însă chestiunea, dacă cineva cere un împrumut dela o terță persoană, sau dela o persoană, care deși mai înainte jucase, dar în timpul contractării împrumutului s'a lăsat de joc.

Pentru acest caz, după cum documentează hotărârea curiei maghiare Nr. 3466/902, instanțele admit acțiunea, obligând pe datoras, care a luat împrumutul, — deși împrumutătorul a știut, că împrumutatul va continua jocul cu acești bani. —

Jurisprudența aceasta este și motivată, deoarece dacă jocul ca atare, este imoral, cu mult mai imoral este ca cineva să-și împrumute bani cu intențiunea, că nu mai răsplătește suma primită, deși i s'a dat astfel posibilitatea, să-și recâștige banii pierduți,

sau eventual, că mai punând în joc sume mai mici, să-și însușească restul pe nedrept, înbogățindu-se astfel în detrimetrul altuia fără cauză; ceeace ar însemna o imoralitate extremă.

Având așadar în vedere că după predarea împrumutului reclamantul n'a mai luat parte la joc,

fiind indiferent, că reclamantul în lipsă de bani pentru satisfacerea dorinței pârătului, el a luat un împrumut dela un jucător, deoarece reclamantul față de acest creditor în orice împrejurare este responsabil, pentru că acesta nu i-a dat banii pentru continuarea unui joc sau pentru un scop imoral sau ilegal,

pentru aceste motive și considerente judecătoria a obligat pe pârăt contorm acțiunii.

Judecătoria menționează, că obiecțiunea pârătului, că unele cărți au fost măsluite, în procesul prezent nu are nici o importanță, deoarece nici pârătul nu afirmă, că reclamantul ar fi măsluit cărțile, că ar fi știut despre măsluirea cărților, sau că ar fi întrebuințat dol, înșelăciune, amăgire, sau alte machinațiuni în urma cărora pârătul a trebuit să piardă.

Tribunalul Caraș secțiunea II-a.

Nr. C. 34/1928.

Publicațiune.

Tribunalul Caraș secțiunea II-a în urma petiției înaintată de petiționara Ana Iovanovici născ. Iuhasz loc. în Timișoara, Fabrica Behela Nr. 1 repr. prin Dr. Nestor Pornomb, avocat din Timișoara, invită în baza §-ului 77 punct b) din legea XXXI: 1894 pe Iovanovici Matei, fost locuitor din comuna Socol, județul Caraș care se află în loc necunoscut, ca în termen de un an dela inserarea a doua a publicațiunii de față în Monitorul Oficial să restabilească conviețuirea conjugală cu soția sa Ana Iovanovici, născută Iuhasz, bazată pe căsătoria încheiată înaintea ofițerului stărei civile din comuna Silagiu, județul Timiș la 4 luna Aprilie anul 1905 de oarece în caz contrariu instanța va decide, în urma acțiunii petiționarei asupra desfacerii căsătoriei.

Mai invită pe susnumitul să în cunoștințe instanța despre domiciliul său, pentru că în caz contrariu în procesul ce se va intenta pentru desfaceră căsătoriei, va fi reprezentat fără nouă citație prin publicațiune, de către curatorul Dr. Iosif Bunea avocat din Oravița numit acum.

Oravița, la 26 luna Aprilie anul 1928.

Președinte: *Indiscifrabil.*

Membri de ședință: *Indiscifrabil.*

Grefier: *Indiscifrabil.*

Tribunalul Oravița, ca instanță a firmelor.

No. F. Soc. 31/2/1928.

În baza cererii, adresată acestui tribunal, de către Banca Centrală Bănățană, Societate de Credit, Comerț și Industrie, Sucursala Oravița, pentru înregistrarea firmei în registrele comerciale dela acest tribunal, s'a adus următoarea:

DECIZIUNE;

IN NUMELE LEGEI:

Tribunalul în act, ca Banca Centrală Bănățană, Societate de Credit, Comerț și Industrie, având Sucursală și în Oravița, a fost, a fost înscrisă în registrele Comerciale, dela tribunalul Timișoara, Sub No. 1315 din 8 Noembrie 1922, iar Sucursala Oravița, a fost înscrisă, sub același No. din 26 Octombrie 1923 și în consecință:

Ordonă, înregistrarea în registrul firmelor Sociale dela acest tribunal, a firmei „Banca Centrală Bănățană” de Credit, Comerț și Industrie S. A. cu Sucursala în Oravița; având sediul principal în Timișoara, iar sediul sucursalei, este în Oravița.

Durata Societății este pe timp nelimitat.

Societatea s'a înființat, pe baza statutelor votate de Adunarea generală, constitutivă, ținută la 22 Iunie 1922, și în urma aprobării făcute, de către Ministerul Industriei și Comerț, cu deciziunii No. 56386/1923 iar;

Sucursala Oravița, a fost înființată, la 26 Octombrie 1923, având ca reprezentanți pe Dnii Valeriu Cârje și Ioanichie Neagoe, iar în ședința plenară a Consiliului de Administrație, ținută la 20 Martie 1926, a fost numit și Dl Gheorghe Tălescu, ca reprezentant și toți cu dreptul de a semna firma.

Semnătura firmei se va face în modul arătat prin tablourile depuse, odată cu cererea de înscriere.

Însărcinează, cu înscrierea în registrul respectiv, grefierul firmelor, care va aduce la îndeplinire și va stăruți, pentru publicarea prezentei deciziuni, în Corespondența economică, dela Ministerul Comerțului și în revista Carașul Juridic, în care seop petiționara va depune taxele pentru publicare.

Oravița, 7 Martie 1928.

Președinte, ss. *Oct. Tănăsescu.*

Grefier, ss. *Gh. I. Bălăcescu.*

Tribunalul Oravița.

No. C. 948/2/1928.

Publicațiune.

Tribunalul Oravița Județul Caraș în urma petiției înaintată de Harmat Ludovic funcționar locuitor în Reșița repr. prin Dr. Emil Doboșan avocat din Reșița, invită în baza §-ului 77 punct b) din legea XXXI: 1894 pe Ana Harmat născută Scherer fost locuitoare din Panciova azi (Jugoslavia) care se află în loc necunoscut, ca în termen de un an dela inserarea a doua a publicațiunii de față în Buletinul Justiției și Carașul Juridic să restabilească conviețuirea conjugală cu soțul său Harmat Ludovic funcționar domiciliat în Reșița Județul Caraș bazată pe căsătoria încheiată înaintea ofițerului stărei civile din Panciova azi (Jugoslavia) la 9 luna Aprilie anul 1901 de oarece în caz contrariu instanța va decide, în urma acțiunii petiționarului asupra desfacerii căsătoriei.

Mai invită pe susnumita să în cunoștințe instanța despre domiciliul său, pentru că în caz contrariu în procesul ce se va intenta pentru desfaceră căsătoriei, va fi reprezentată prin fără nouă citație prin publicațiune, de către curatorul Dr. Emil Perseca avocat locuitor în Oravița numit acum.

Oravița, la 24 luna Martie anul 1928.

Președinte, ss. *Oct. Tănăsescu.*

Grefier, ss. *Gh. I. Bălăcescu.*

Grefa Tribunalului Caraș.

Prezenta copie fiind conformă cu originalul se legalizează de noi:

Grefier, Supandiu.

Au sosit

Patefoane

și un mare asortiment de

Plăci

cu doine,

opere,

uverturi,

sonate,

dansuri

și cântece cântate de artiști celebri.

Patefoanele pot fi purtate în călătorii și excursii.

Prețuri eține! Serviciu conștincios!

A se adresa la:

Librăria Școalelor

Societate Anonimă (Fostă Țăranu),

ORAVIȚA